

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 7 stycznia 1925 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska I kategorii w państwowej służbie administracyjnej.

Na zasadzie art. 11 i 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. № 21, poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska I kategorii w służbie państwowej Prezydium Rady Ministrów oraz w działach Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Reform Rolnych z wyjątkiem gałęzi fachowych tych działów — winni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę), przewidzianą w art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. № 21, poz. 164) i złożyć egzamin, przepisany niniejszem rozporządzeniem.

§ 2. Do służby przygotowawczej dopuszczeni być mogą kandydaci odpowiadający warunkom określonym w art. 6 i 7 ustawy o państwowej służ-

bie cywilnej, jeżeli wykażą się dowodem odbycia studjów wyższych, zakończonych przepisaniem egzaminami (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r.—Dz. U. R. P. № 64, poz. 629), względnie zwolnieniem od wymogu przepisanego wykształcenia—w myśl art. 11 ustęp ostatni, względnie w czasie przejściowym art. 115 ustęp pierwszy ustawy o państwowej służbie cywilnej,

§ 3. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej należy wnosić do władzy powołanej do mianowania.

Do podań tych mają być dołączone: metryka urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód ukończenia wymaganych studjów oraz dokładny życiorys.

Przed przyjęciem do służby przygotowawczej władza powołana do mianowania zasięga opinii lekarza urzędowego co do stanu zdrowia kandydata.

§ 4. Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok, w ciągu której kandydat winien zapoznać się z czynnościami należącymi do tego działu administracji państwowej w którym pełni służbę, oraz z manipulacją kancelaryjno-biurową.

O wyniku służby przygotowawczej orzeka na podstawie sprawozdania bezpośredniej władzy służbowej praktykanta, oraz opinii komisji kwalifikacyjnej, władza powołana do mianowania.

Sprawozdanie winno zawierać ocenę pilności i uzdolnienia praktykanta oraz jego zachowanie się w służbie i poza służbą.

W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej może władza powołana do mianowania zwolnić kandydata ze służby lub orzec przedłużenie służby przygotowawczej, jednak najwyżej na przeciąg dalszych dwóch lat. Jeżeli ponowna ocena wypadnie ujemnie, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 5. Po ukończeniu pierwszego a przed upływem trzeciego roku służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem winien kandydat poddać się egzaminowi. W razie nie poddania się egzaminowi w ciągu trzech lat od wstąpienia do służby należy kandydata zwolnić ze służby.

Podania o dopuszczenie do egzaminu należy wnieść w drodze służbowej do władzy powołanej do mianowania, która orzeka o dopuszczeniu do egzaminu, jego terminie i o składzie komisji.

W wypadku przewidzianym w ustępie drugim § 6 termin egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej wyznacza właściwy minister względnie przełożony władzy bezpośrednio podległej władzy naczelnej, przy której kandydat ma się poddać egzaminowi. Wyznaczenie terminu egzaminu następuje przytem na wniosek władzy orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

§ 6. Komisje egzaminacyjne ustanawia się przy władzach naczelnych oraz przy władzach bezpośrednio podlegających władzom naczelnym.

O ile z jakichkolwiek powodów zaszyby trudności utworzenia komisji egzaminacyjnej przy którejkolwiek władzy bezpośrednio podległej władzy naczelnej, może właściwy minister przekazać egzaminowanie kandydatów z okręgu tej władzy komisji egzaminacyjnej, utworzonej przy innej władzy bezpośrednio podległej tej samej władzy naczelnej względnie komisji egzaminacyjnej przy władzy naczelnej.

Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych.

Właściwi ministrowie ustanawiają na okres dwóch lat kalendarzowych listę przewodniczących komisji egzaminacyjnych, oraz komisarzy egzaminacyjnych z pośród podległych im urzędników.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej i jeden z komisarzy egzaminacyjnych muszą posiadać ukończone studia prawnicze zakończone przepisaniem egzaminami.

Przewodniczącemu służy prawo egzaminowania.

Kolejność egzaminowania oznacza przewodniczący.

§ 7. Egzamin jest pisemny i ustny.

Egzamin ustny winien odbyć się najpóźniej w terminie trzydniowym po pisemnym.

§ 8. Egzamin pisemny polega na wypracowaniu jednego lub dwóch tematów wybranych przez komisję egzaminacyjną na wniosek poszczególnych egzaminatorów.

Przedmiotem wypracowania ma być rozstrzygnięcie jednej lub dwóch spraw administracyjnych na

podstawie aktów względnie opracowania sprawozdania do władz wyższych.

Przy wyborze przedmiotu winna komisja baczyć na to, aby kandydat o średniem uzdolnieniu mógł wypracować zadania w przeciągu sześciu godzin. Egzamin nie może trwać dłużej, niż ośm godzin.

Egzamin pisemny odbywa się w lokalu urzędowym pod nadzorem jednego z członków komisji lub innego wyznaczonego urzędnika. Kandydat winien mieć możliwość korzystania ze zbioru ustaw i rozporządzeń, wszelka inna pomoc w szczególności porozumiewanie się kandydatów między sobą lub z innymi osobami jest niedopuszczalne.

Kandydat po ukończeniu wypracowania, przed opuszczeniem lokalu urzędowego, oddaje je urzędnikowi sprawującemu nadzór, który stwierdza na wypracowaniu czas rozpoczęcia i ukończenia wypracowania i zabezpiecza wypracowanie przez opieczętowanie.

Egzamin pisemny może się odbywać równocześnie z kilku kandydatami.

§ 9. Przedmiotem egzaminu ustnego jest: obowiązuje prawo państwowe (polityczne) ze szczególnem uwzględnieniem ustawy konstytucyjnej,

obowiązuje ustawodawstwo administracyjne ze szczególnem uwzględnieniem tego działu administracji państwowej, w którym kandydat pełni służbę,

ustrój i zakres działania władz i urzędów państwowych i samorządowych, przepisy o państwowej służbie cywilnej, oraz

ogólne zasady kancelaryjno-manipulacyjne.

Prócz tego winien kandydat przy egzaminie ustnym objaśnić załatwienie tematów egzaminu pisemnego.

Kandydaci, którzy nie posiadają wykształcenia prawniczego, zakończonego przepisaniem egzaminami, względnie ci, którzy otrzymali zwolnienie od wyższych studiów (art. 11 i 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej), obowiązani są ponadto znać te przepisy prawa cywilnego i karnego, których znajomość potrzebna jest w pełnieniu służby.

Komisja egzaminacyjna winna zwrócić przede wszystkim szczególną uwagę, czy i w jakim stopniu kandydat posiada zdolność pojmowania i praktycznego zastosowania obowiązujących ustaw i przepisów.

Egzamin ustny odbywa się z każdym kandydatem z osobna i nie może trwać dłużej niż dwie godziny.

§ 10. Jeżeli komisja egzaminacyjna uzna wypracowania pisemne jednomyślnie za nieudatne uważa się egzamin za niezłożony i bez egzaminu ustnego oddala się kandydata ze stopniem „niedostatecznie”.

W przeciwnym razie po odbyciu egzaminu ustnego stwierdza się wynik z równomiernem uwzględnieniem pisemnego i ustnego egzaminu.

Wynik egzaminu oznacza się stopniami:

- 1) „bardzo dobry”, jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych,
- 2) „dobry”, jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych,

- 3) „dostateczny”, jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające,
 4) „niedostateczny”, jeżeli wiadomości kandydata nie są wystarczające.

W razie niedostatecznego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może być krótszy niż trzy miesiące, nie dłuższy zaś niż rok.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku egzaminu powtarzać nie wolno i należy kandydata zwolnić ze służby.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają większością głosów i są ostateczne. Ostatni daje głos przewodniczący.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się skład komisji egzaminacyjnej, tematy egzaminu pisemnego i pytania egzaminu ustnego, ocenę poszczególnych wypracowań i odpowiedzi, tudzież uchwałę komisji co do wyniku egzaminu.

§ 12. Na dowód poddania się egzaminowi otrzymuje kandydat świadectwo urzędowe wystawione przez komisję według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez przewodniczącego komisji i komisarzy egzaminacyjnych oraz zaopatrzone pieczęcią urzędu przy którym komisja została ustanowiona.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się po raz pierwszy egzaminowi, należą się normalne diety i koszty podróży.

§ 14. W wyjątkowych wypadkach Rada Ministrów, na wniosek właściwej władzy naczelnej, może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia w całości lub w części od egzaminu praktycznego, ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

§ 15. Urzędnik mianowany do odwołania (pro-wizoryczny) na wypadek zamiaru mianowania go na stałe, może być zwolniony od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył przynajmniej jeden rok w służbie państwowej, winien być jednak poddany egzaminowi praktycznemu, według postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostanie do niego zastosowane postanowienie § 14.

Przepis powyższy stosuje się analogicznie do pracowników kontraktowych.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, wydane w przedmiocie, unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Wzór do § 12 rozp. Rady Min.
z dnia 7 stycznia 1925 r.—poz. 48.

L. protokołu egzaminacyjnego.....

Ś W I A D E C T W O.

Pan
 (charakter służbowy)
 poddał się w dniach
 na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 6 poz. 48) egzaminowi na stanowisko I kategorii w państwowej służbie administracyjnej i złożył go z wynikiem.....

.....dnia..... 192...r.

(Pieczęć)

Komisja egzaminacyjna przy

Przewodniczący komisji:

Komisarze egzaminacyjni: